

Eco design

Ontwerp nu
voor producten
van **morgen**

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

Ecodesign

Integraal ontwerpen

Ecodesign is een integrale ontwerpactiviteit en betekent dat u als ontwerper rekening houdt met de gevolgen voor het milieu. Naast functionaliteit, esthetiek, ergonomie, veiligheid en economische waarde, worden ook milieucriteria tijdens de ontwikkelingsfase van een product in rekening gebracht.

Door zowel de economische als de ecologische winst voor ogen te houden, gaat u net even anders denken en dus net even anders ontwerpen. Met écht innoverende producten als gevolg.

Ecodesign

Levenscyclusdenken

U kijkt naar de milieu-impact van uw product in de opeenvolgende stadia van zijn levenscyclus – van de grondstofwinning tot het moment dat het product wordt afgedankt. Door een analyse van de levenscyclus kunt u de meest milieubelastende elementen aanpakken. U herontwerpt een product of bekijkt de markt opnieuw en stuurt bij. Zo voorkomt u afval, nog voor het product geproduceerd is.

Alsmaar meer een must

Ecodesign wordt alsmaar meer een must. De wetgever legt hogere milieueisen op, grondstoffen aankopen en afvalstoffen verwerken wordt duurder. Ook de concurrentiedruk zorgt ervoor dat u aandacht geeft aan de milieuaspecten. En die bepalen meer en meer het **imago** en **onderscheidend vermogen** van uw product en bedrijf.

De OVAM en Ecodesign

En nu: actie

OVAM Ecodesign.link is het trefpunt voor al wie actief is op vlak van duurzame productinnovatie. Hier vindt u alles over de OVAM-instrumenten, informatie en sensibilisering rond ecodesign. Met dit trefpunt willen we enerzijds innovatief onderzoek voeren en proefprojecten lanceren vanuit een sterke link met de behoeften en de feedback van ontwerpers en bedrijven en anderzijds van hieruit een netwerk uitbouwen via samenwerkingsverbanden. Onze gratis voorbeeldendatabank inspireert u met ecodesign producten uit de realiteit. Een vraag over duurzame product-innovatie? Neem contact op via

www.ovam.be/ecodesignlink

De OVAM en Ecodesign

En de winnaar is ...

Jonge ontwerpers spelen een grote rol in de toekomst van ecodesign. De OVAM waardeert studenten die al tijdens hun opleiding milieuknelpunten bewust in hun ontwerp aanpakken en reikt daarom elk jaar de **OVAM Ecodesign Award voor studenten** uit. Op deze manier hopen we deze jonge ontwerpers te inspireren om ook later, in hun professionele loopbaan, oog te hebben voor ecodesign. Ook professionele ontwerpers zetten hun beste beentje voor met de **Ecodesign Award PRO**. De knapste werken belonen we met stimulerende geldprijzen, nominaties en persaandacht. Alle informatie vindt u terug op www.ovam.be/ecodesignlink.

Ecolizer2.0

Gebruiksvriendelijke ecodesigntool

De Ecolizer 2.0 is ondertussen een populaire tool: ontwerpers kunnen hiermee op een eenvoudige manier een **milieu-inschatting** maken van hun product.

Milieubelasting in één cijfer

De Ecolizer 2.0 bestaat uit fiches met **eco-indicatoren** (EI) en is gebaseerd op de ReCiPe-methode. Die geven de totale milieubelasting van een product weer in één cijfer: van

materialen en beweringsprocessen, over transport en energie tot recyclage en afvalverwerking. Hoe hoger de waarde, hoe groter de milieubelasting van het ontwerp.

Snel, doordacht en voordelig

Met de Ecolizer 2.0 kan de ontwerper op een relatief eenvoudige en snelle wijze een wetenschappelijk onderbouwde inschatting maken van de milieu-impact van zijn product of product-ontwerp.

Acht stadia in de productlevenscyclus

Om de levenscyclus te analyseren onderscheiden we acht stadia in de productlevenscyclus, gebaseerd op het LiDS-wiel. Tijdens elk van deze levenscyclusfasen kunt u nuttige strategieën toepassen.

1. Optimaliseer functievervulling

Denk na over de behoefte die uw product invult en zoek naar een alternatief dat dezelfde behoefte beter vervult. Laat uw product bijvoorbeeld verschillende functies integreren of onderzoek de mogelijkheid om een dienst aan te bieden in plaats van een product.

De Velofietsstations,
een product-
dienst-
combinatie,
ideaal
gecombineerd
met openbaar
vervoer.

2. Vervang grondstoffen

Inventariseer de schadelijke stoffen en energie-intensieve materialen in uw product. Bedenk alternatieven die niet schadelijk zijn voor mens of milieu of waarvoor minder bewerkingen en energie nodig zijn om uw product vorm te geven.

De eerste houten radiator mét FSC-multiplex op de markt.

3. Bespaar materiaal

Zorg ervoor dat materialen optimaal gebruikt worden voor hun ontwerp. Pas verstevigingsribben toe om gewicht te besparen, gebruik holle onderdelen, sterker of lichter materiaal en vermijd overdimensionering ... Een lichtgewicht product scoort op vele vlakken beter.

Deze stijlvolle koffer bestaat uit een sterk en lichtgewicht thermoplastisch composietmateriaal. Met een wanddikte van 1,2 millimeter is deze koffer ongeveer tweemaal lichter dan andere hardcover koffers.

4. Verbeter procesefficiëntie

Laat uw productieproces in zo weinig mogelijk stappen verlopen. Zo gebruikt u energie en grondstoffen optimaal en minimaliseert u afval en schadelijke stoffen. Hou de hoeveelheid hulpmaterialen bij de productie zo laag en zo milieuverantwoord mogelijk. Gebruik bijvoorbeeld een zonneboiler om het proceswater op te warmen.

Deze stoel is gemaakt uit beukenhout van lokale winning. De poten en de leuning worden aangebrand en de zitting krijgt een schimmel- en uitdrogingskuur. Resultaat: geen behandeling met kankerverwekkende stoffen en de uitstraling van een tropische houtsoort.

5. Optimaliseer distributie

Minimaliseert u het gewicht van uw product en zijn verpakking? Dan optimaliseert u ook de te transporteren massa. Of ontwerp en vervoer producten modulair. Kies voor de juiste transportmethode: de trein of het schip belasten het minst het milieu.

*Deze motorenproducent verzendt zijn tweewielers volledig onverpakt dankzij een speciaal ontwikkeld **klemsysteem**. Resultaat: geen retourvrachten, geen verpakking en meer ruimte in de vrachtwagen.*

6. Verbeter productgebruik

Hou het energieverbruik van uw product zo laag mogelijk, ook in stand-by. Zo bespaart de gebruiker kosten. Gebruik een energiebron die niet snel veroudert. Stimuleer het gebruik van herlaadbare batterijen. Kies een gebruiksvriendelijke en intuïtieve interface: een product met een duidelijke handleiding is goed, een product dat geen handleiding nodig heeft, is beter.

Deze led-noodverlichting heeft een vermogen van slechts 3 Watt, hoeft niet vervangen te worden en kreeg speciale optische systemen om het licht van de led's in de juiste richting te sturen.

7. Verleng levensduur

Vaak is de technische levensduur van een product (de tijd dat het product goed functioneert) langer dan zijn economische (de tijd dat het product op de markt moet blijven). Vermijd modegevoelige producten met een kort leven. Zorg ervoor dat gebruikers de snelst verouderende componenten afzonderlijk kunnen vervangen. En voorzie een eenvoudige herstelling.

*Deze
koffiezet
heeft een
lange
levensduur
dankzij
standaard-
onderdelen,
gemakkelijke
demontage, een
lagere kalk-
gevoeligheid en een
tijdloze vormgeving.*

8. Optimaliseer productafdanking

Hoe duurzaam een product ook is, ooit wordt het afval. Overloop al in de ontwerpfase een afdankingsscenario. Houd bij het ontwerp de ontmanteling in het achterhoofd: gebruik bijvoorbeeld systemen die een makkelijke demontage mogelijk maken.

Deze stoel zit in een terugname-systeem. De stoel is demonteerbaar in 5 minuten en de onderdelen worden terug ingezet.

www.ovam.be/ecodesignlink

**Voor meer
informatie:**

www.ovam.be/ecodesignlink

ecodesign@ovam.be

T: 015 284 284

F: 015 203 275

Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
B-2800 Mechelen

V.U.: Danny Wille, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen / D2012/5024/17